

[Kirsten Jacobsen]

Men når det gælder det private udlejningsbyggeri, sætter jeg et stort spørgsmålstegn ved det, hr. Pelle Voigt sagde om demokrati, når det drejer sig om de penge, lejerne har sat hen til vedligeholdelse gennem huslejen. Den kunstige måde, den omkostningsbestemte husleje er skruet sammen på, har man jo lavet med vilje fra boligforligspartiernes side, fordi man indbyrdes er totalt uenige om, hvem vedligeholdelsespengene tilhører. Socialdemokratiet og måske også andre mener, at det er lejernes penge, men det er helt stensikkert, at Venstre og De Konservative mener, det er ejendommens og dermed ejerens penge. Derfor opstår det pseudoproblem.

Og når man så laver alle de mærkelige boligforlig, kan man ikke kalde en skovl for en skovl og en spade for en spade, for så skal man jo fortælle, hvad det i virkeligheden drejer sig om. Man er nødt til at lave sådan en radikal mellemløsning, så Socialdemokratiet kan gå ud og fortælle deres vælgere, at det betyder det og det, mens de borgerlige partier kan gå ud og fortælle deres vælgere, at det betyder det stik modsatte. Sådan er virkelighedens verden, hr. Pelle Voigt, det er derfor, tingene er skruet sådan sammen, og derfor kan man ikke svare entydigt på det.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg vil da godt sige til fru Kirsten Jacobsens sidste indlæg, at hvis vi kan få skabt lidt klarhed over nogle af tingene også vedrørende ejendomsretsforholdet, medvirker jeg meget gerne. Jeg skal også gerne fortælle fru Kirsten Jacobsen, hvor vi mener at ejendomsretten ligger; jeg er ikke sikker på, at det passer fru Kirsten Jacobsen at høre det, men det er en anden sag.

Men jeg bad egentlig om ordet på grund af spørgsmålet om det repræsentative demokrati. Jeg skal være den sidste til at kaste vrang på det repræsentative demokrati – af adskillige grunde, bl.a. fordi Det Radikale Venstre jo i sin tid var med til at foreslå § 65 og i det hele taget spørgsmålet om beboerrepræsentation generelt. Vi bakker i høj grad op bag denne metode til at skaffe sig indflydelse på ejendomsadministrationen, men jeg synes, man samtidig bør nævne, at for at det repræsentative demokrati kan fungere, kræver det altså to ting:

For det første aktiv deltagelse fra beboernes side. Hvis beboerne rent faktisk ikke medvirker, kan man have nok så meget repræsentativt demokrati, men det fungerer ikke, og man kan sige nok så ofte, at de er nogle dovne hunde, eller hvad man nu kan finde på at sige af grimme ting. Det hjælper ikke, hvis beboerne ikke deltager aktivt.

Og for det andet: Hvis man ikke anviser konfliktløsningsmetoder, men i stedet stemmer om tingene hele vejen igennem, fungerer det repræsentative demokrati heller ikke. Det var blot det, jeg anførte.

Jeg synes, vi har et hul her, fordi vi ikke blander os i, hvordan disse beboerrepræsentationer og beboerforeninger fungerer. Det har vi jo tradition for på grund af foreningsfriheden, men dermed kan vi altså også kun give én henvisning herindefra, nemlig at hvis de ikke kan blive enige, må de altså gå til huslejenævnet eller til domstolene. Det er nok ikke helt tilfredsstillende.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Jeg synes egentlig, vi er nået til et interessant punkt nu, for jeg fornemmer, at der står et folketingsflertal bag det synspunkt, at de indbetalte vedligeholdelsesmidler tilhører lejerne. Det ville være ganske interessant at få det bekræftet i Boligudvalget.

Jeg takker Fremskridtspartiets ordfører, fordi hun med sine bemærkninger fik fremprovokeret klarhed om dette punkt. Det ligger fast, at nu må vi have det ordentligt undersøgt, nu må Folketinget komme med nogle klare meldinger om, hvordan tingene ligger. Jeg tror, fru Kirsten Jacobsen har fuldstændig ret i, at der går et skel mellem SF, Socialdemokratiet og De Radikale på den ene side og de borgerlige partier på den anden side, og hvis vi kan få det frem under behandlingen af forslaget, er det i sig selv overordentlig væsentligt.

Jeg vil gerne sige til hr. Jørgen Estrup, at hvis han kan anviser mere fornuftige løsninger på tvistigheder imellem lejere indbyrdes og imellem udlejere og lejere end en anvendelse af den eksisterende lovgivning, er SF meget lydhøre og interesserede. Vi prøver jo at forholde os til virkelighedens verden, vi befinder os jo ikke i freds- og konfliktforskningens yderste grænseområder. Vi mener, at husleje-